

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor diplomové práce: **Bc. Lucie Kardošová (Baďurová) - D170085**

Název práce: **Porovnání kognitivní náročnosti otázek v písemných testech z přírodopisu na
2. stupni základních škol a v odpovídajících ročnících víceletých gymnázií**

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Martin Jáč, Ph.D.**

Oponent diplomové práce: **RNDr. Olga Ševčíková, Ph.D.**

(hodnocení: zvolenou kategorií hodnocení označte **x**)

1. Identifikování problémové oblasti práce	ano	jen částečně	ne
Práce v rámci identifikace problémové oblasti uvádí, analyzuje, srovnává a hodnotí vybrané relevantní teorie a výsledky empirických výzkumů dané problematiky	x		

2. Cíle práce	ano	jen částečně	ne
Hlavní cíle práce jsou formulovány v souladu se stanovenou problémovou oblastí	x		
Cíle práce jsou operacionalizovány na konkrétní dílčí cíle, jimž odpovídá její struktura	x		
Cíle práce jsou formulovány jasně a konkrétně	x		
Stanovené cíle byly naplněny	x		

3. Teoretická východiska práce	ano	jen částečně	ne
Práce definuje či konstruuje klíčové teoretické kategorie na základě analýzy, komparace a hodnocení aktuálního stavu zkoumání dané problematiky	x		
Definované klíčové kategorie zakládají a vymezují teoretický rámec diplomové práce	x		
Téma je náročné na zpracování teoretických poznatků		x	
Autor vychází z primárních zdrojů		x	
Autor pracuje s aktuální odbornou literaturou a zdroji	x		
Autor používá a cituje zahraniční odbornou literaturu		x	
Teoretické kategorie vymezené autorem korespondují s výběrem metod a postupů v praktické část práce	x		

4. Praktická část práce	ano	jen částečně	ne
Autor vhodně volí metody a postupy s ohledem na tematické zaměření práce	x		
Autor správně používá metody a postupy sběru a zpracování empirických dat	x		
Autor provádí hodnocení efektivity použitých metod a postupů ve vztahu ke zkoumanému problému	x		
Autor dostatečně prezentuje výsledky empirického výzkumu	x		

Autor vyvozuje platnost závěrů s ohledem na zjištěné údaje	x		
Autor interpretuje výsledky empirického výzkumu ve vztahu k současnému stavu zkoumání dané problematiky	x		
Praktická část je náročná na sběr a zpracování empirických dat	x	velké množství kategori- zovaných testových otázek	

5. Formální náležitosti	ano	jen částečně	ne
Práce je logicky uspořádána	x		
Práce má přiměřenou stylistickou úroveň	x		
Odkazy a citace jsou v souladu s platnou citační normou	x		
Práce má vhodnou grafickou úpravu (úprava textu, grafů, tabulek, příloh atd.)	x		

6. Hodnotící kategorie specifické pro obor	ano	jen částečně	ne
Práce přináší nová (originální) empirická zjištění v rámci didaktiky biologie		x	

7. Připomínky a otázky k obhajobě:

Autorka se v předložené diplomové práci zaměřila na současnou školní praxi sumativního hodnocení žákovských znalostí z přírodopisu na 2. stupni ZŠ (a v odpovídajících ročnících víceletých gymnázií) formou didaktických testů. Přeložená diplomová práce má 115 stran a 4 strany příloh vázaných v práci.

V teoretické části DP autorka nejprve shrnula v obecné rovině problematiku hodnocení žákovských znalostí (porovnání sumativního a formativního hodnocení), zaměřila se na klasifikaci didaktických testů, jejich konstrukci a vlastnosti a dále se zaměřila na různé klasifikační systémy kognitivních výukových cílů a učebních úloh. V závěru literární rešerše autorka sumarizuje vybrané výsledky tuzemských i zahraničních výzkumů zaměřených na hodnocení testových a učebních úloh z hlediska jejich typu a kognitivní náročnosti. Při zpracování literární rešerše autorka vycházela z primárních a sekundárních literárních zdrojů včetně zahraniční odborné literatury. Při posouzení textu diplomové práce v systému Thesis byla nalezena shoda pouze v případě odkazovaných kategoriálních systémů (Bloomova taxonomie kognitivních cílů; tabelární sumarizace charakteristik sumativního a formativního hodnocení), které jsou však v textu diplomové práce korektně odkazovány a použité literární zdroje citovány v seznamu použité literatury. Lze tedy konstatovat, že text diplomové práce nepředstavuje plagiát.

V praktické části diplomové práce autorka hodnotila didaktické testy celkem 20 učitelů přírodopisu a biologie (10 učitelů z 2. stupně ZŠ a 10 učitelů z nižšího stupně víceletých gymnázií), kategorizováno bylo celkem přes 2 000 testových položek (úloh) různých tematických okruhů přírodopisného kurikula. Posuzován byl typ testové otázky (různé typy otevřených a uzavřených položek) a dále kognitivní náročnost testových otázek s využitím dvoudimenzionální Bloomovy taxonomie. Výsledky autorky ukazují, že učitelé využívají pro hodnocení žákovských přírodopisných znalostí převážně otázky nejnižší kognitivní náročnosti a zaměřují se na faktické, případně konceptuální poznatky. Autorka dále zjistila, že jsou mnohdy značné rozdíly v typu testových otázek,

které používají jednotliví učitelé a současně byly zjištěny také rozdíly mezi jednotlivými tematickými oblastmi přírodopisného kurikula. Za zajímavé považuji např. zjištění, že v rámci tematického okruhu *Biologie člověka* učitelé základních škol i víceletých gymnázií používají především uzavřené testové položky zaměřené na ověřování faktických znalostí. Výsledky diplomové práce také navozují např. otázku, jakým způsobem modifikovat přípravu budoucích učitelů přírodopisu v oblasti přípravy didaktických testů s využitím otázek různých (pokud možno všech) úrovní kognitivní náročnosti.

Také po formální a jazykové stránce je diplomová práce dobře zpracovaná, občasně se v textu vyskytují některé drobné překlepy či nedostatky v odkazování na literární zdroje (např. s. 34, popis k Tab. 8: chybně Čížková et al., 209; správně má být odkazováno Čížková & Lustigová, 2009). Připomínku mám také ke zpracování grafů ve výsledkové části, kdy při finálním zpracování došlo k naklonění osy y (nesvívá pravý úhel s osou x, jak je u sloupcových grafů obvyklé). Jedná se spíše o ojedinělé nedostatky, které se autorce pravděpodobně vzhledem k rozsahu práce nepodařilo odhalit a opravit při finální korektuře. Uvedené nedostatky však nemají zásadní vliv na výslednou kvalitu diplomové práce.

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce v oblasti didaktiky biologie. Stanovené cíle byly splněny, a proto diplomovou práci **doporučuji** k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jakým způsobem postupujete při přípravě didaktických testů (testových položek) z přírodopisu ve své učitelské praxi?

Závěr:

Práce je doporučena k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň: **A** (též dle průběhu obhajoby)

V Olomouci dne 14. května 2021

.....
RNDr. Martin Jáč, Ph.D.
vedoucí diplomové práce